

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Jürgen Ligi
Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie 20.01.2026 nr 1.1-10.1/305-1

Meie 04.02.2026 nr 2.3-4/26/258-2

Arvamus eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspeksioonile arvamuse avaldamiseks perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (ÜSS2021_2027) muutmise ning perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse kehtetuks tunnistamise seaduse eelnõu.

Meil on esitatud eelnõu osas järgmised tähelepanekud.

1. Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse ÜSS2021_2027 § 18 kahe lõikega, millega reguleeritakse andmekogus andmete säilitamist. Muudatusega nähakse ette, et pärast viieaastast säilitamise tähtaega tuleb isikuandmed anonüümida. Seletuskirjas on selgitatud, et *isikuandmed anonüümitakse, mis tähendab, et hiljem ei ole enam võimalik tagasi minna algsete andmete juurde ja isikut kindlaks teha*. Samas jääb siiski selgusetuks, millised isikuandmed anonüümimisele kuuluvad, mistõttu ei ole võimalik hinnata, kas pärast anonüümimist tegelikult ka ei ole isikuid enam võimalik kindlaks teha. Märkime, et isikuandmed on anonüümsed üksnes sellisel juhul, kui andmekogus olevaid andmeid ei saa konkreetse isikuga või tema tegevustega siduda, grupeerida või isikutepõhiselt eristada ehk isikustatud kujule tagasi viia või näiteks tuvastada koos muude andmetega nende pealt mõnda muud konfidentsiaalset teavet. Palume eelnõu ja seletuskirja selles osas täiendada.
2. Eelnõu § 1 punktiga 4 muudetakse ÜSS2021_2027 § 21 teksti, eesmärgiga korrastada isikuandmete töötlemisega seonduvat. Sealjuures loetletakse lõikes 4 isikuandmed, mida toetuste haldamise registris töödeldakse. Muudatuse kohaselt töödeldakse registris toetuse taotleja üldandmeid ja arvelduskonto numbrit ning eriliiki isikuandmetest terviseandmeid ja andmeid etnilise päritolu kohta. Seletuskirjas on selgitatud, et üldjuhul eriliiki isikuandmeid ei töödelda, kuid EL määruse 2021/1057 I lisa näeb ette, et koguma peab isiku terviseandmeid, haridust või etnilist päritolu kajastavaid andmeid. Samas lõige 4 hariduse andmete kogumist ette ei näe.

Lisaks märkime, et andmekogu põhimääruse § 4 lõike 1 punktide 3 ja 4 järgi töödeldakse andmekogus ka registrit kasutama volitatud isiku ja projektiosalise kontaktisiku isikuandmeid, milleks on nimi, isikukood, telefon, e-posti aadress ning ametinimetus, kuid mille kogumist ÜSS2021_2027 § 21 lõige 4 ette ei näe. Palume eelnõud selles osas täiendada. Siinjuures juhime tähelepanu, et vastavalt Justiits- ja Digiministeeriumi juhisele¹ (JDM juhis) on isiku üldandmete puhul tegemist kinnise loeteluga, kuhu kuuluvad isiku nimi, isikukood, sugu, kodakondsus, kontakt (sh aadress) ja emakeel ning ametinimetus üldandmete hulka ei kuulu.

3. Eelnõu § 1 punktiga 7 muudetakse ÜSS2021_2027 § 40 lõikes 1 toetuste haldamise keskkonna eesmärgi sõnastust. Seletuskirjas antud selgituste järgi ei ole tegemist sama haldamise

¹ [Juhis isikuandmete ja avaliku teabe töötlemise ning andmekogudes](#)

keskkonnaga, mida reguleerib ÜSS2021_2027 § 21 (toetuste haldamise register), vaid andmete töötlemise kohustus elektrooniliselt tuleneb ühissätete määruse artikli 72 lõike 1 punktist e. Antud juhul jääb selgusetuks toetuste haldamise registri, toetuste haldamise keskkonna ja struktuuritoetuste registrit puudutav osa ning eelnõu seletuskiri siin selgust ei too.

RIHA² andmetel on struktuuritoetuse registri puhul tegemist andmekoguga, mille pidamist reguleerib Vabariigi Valitsuse 31.07.2014 vastu võetud määrus nr 121 „Struktuuritoetuse registri pidamise põhimäärus“. Andmekogu asutamist puudutav volitusnorm on perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduses, mis eelnõu §-ga 2 tunnistatakse kehtetuks. Samale põhimäärusele on viidatud ka kehtiva ÜSS2021_2027 § 21 lõikes 5, millest võib järeldada, et tegemist on sama andmekoguga, mida on erinevates seadustest erinevalt nimetatud.

Samas toetuste haldamise keskkonna puhul on tegemist Interacti välja töötatud uue 2021–2027. aasta Interregi programmide ühtse elektroonilise seiresüsteemiga Jems, mille tellijaks on Viini Linnavalitsus ning mille kasutamiseks on sõlmitud 52 litsentsilepingut. Eelnõu seletuskirjas on selgitatud, et tegemist ei ole andmekoguga. Samas eelnõu § 1 punktiga 8 täiendatakse ÜSS2021_2027 § 40 lõikega 3¹, mille kohaselt *toetuse taotleja kannab andmekogusse toetuse taotlemiseks ja toetuse maksmiseks vajalikud isikuandmed*, kuid selgusetuks jääb, millisesse andmekogusse andmed kantakse ning kuidas on toetuste haldamise keskkond seotud struktuuritoetuse registriga.

Seega vajab andmekogu puudutav regulatsioon kindlasti ülevaatamist ning eelnõu ja seletuskiri täiendamist.

4. Ühtlasi peame vajalikuks juhtida tähelepanu [struktuuritoetuste andmekogu põhimääruse](#) §-le 4, milles on loetletud andmekogu andmekoosseis. Avaliku teabe seaduse § 43⁵ lõike 1 järgi tuleb andmekogu põhimääruses sätestada muu hulgas ka andmekogusse kogutavate andmete koosseis. Andmekaitse Inspeksioon on andmekogude juhendis³ (lk 15) andmete koosseisu osas selgitanud, et andmekogusse kogutavate andmete täielik loetelu ei pea olema seaduses, kuid põhimäärus peab sisaldama ammendavat loetelu antud andmekogusse kogutavatest andmetest. Samuti on JDM juhises märgitud, et andmekogu põhimääruses tuleb muu hulgas sätestada *andmekogusse kantavate andmete täpne/ammendav loetelu (vajaduse korral saab esitada lisana) – nt isiku üldandmed või „isiku kohta käivad andmed“ ei ole piisavalt ammendavad, kuna pole võimalik aru saada, mis on täpne andmekoosseis*. Kehtivas põhimääruses on aga andmekogusse kantavad andmeobjektid selgelt kirjeldatud üksnes § 4 lõike 1 punktis 3 ning ülejäänud osas ei ole selge, milliseid andmeid andmekogusse tegelikult kogutakse. Selles osas vajab põhimäärus kindlasti üle vaatamist ning § 4 täiendamist selliselt, et see kajastaks andmekogusse kantavate andmete täpset ammendavat loetelu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Terje Enula
Terje.Enula@aki.ee
627 4144

² Riigi infosüsteemi halduse infosüsteem ([Struktuuritoetuse register - Riigi infosüsteemi haldussüsteem RIHA](#))

³ [Andmekogude juhend](#)